

ABONAMENTUL
Pe un an 24 Cor
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni 6 "

Pentru România și
străinătate:
Pe un an 40 lei.
Pe o jum. de an 30 "

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Targul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la adminis-
trație. Prețul după tarife
și învială.

Manuscrisele nu se în-
napoiată.

A P E L.

Am ajuns zile mari și grele. Fii patriei noastre sunt chemați pe câmpul de onoare. Ostașii români, fără îndoială, precum în trecut așa și acum își vor face datoria spre fala neamului și a numelui lor de viteji!

Majestatea Sa, bătrânul nostru Monarh și Patria se vor convinge din nou despre strămoșasca fidelitate și prestațiune de jertfă a poporului român de sub sceptrul monarhiei habsburgice. Pretutindeni feciorii români au alergat cu însuflețire sub drapelul militar, gata a-și vărsa sângele pe câmpurile de război; iar cei rămași acasă, asemenea gata la orice jertfă, urmărind cu cel mai viu interes și dor de bun și glorios sfârșit evenimentele istorice ce se desfășoară și se vor desfășura de aici înainte.

Fiindcă, în urma măsurilor excepționale ale guvernului nostru, întrunirile publice și private cu caracter politic sub durată operațiilor de război sunt oprite, nici Comitetul partidului național român nu-și poate ține ședința convocată deja și astfel n'are alt prilej a-și spune și el cuvântul patriotic: îmi iau voie eu subscrisul a apela pe calea aceasta cu toată încrederea și iubirea de frate către întreaga suflare românească din patria noastră, ca deoparte să-și facă și acum datoria deplină în spiritul legilor și a prestațiilor ce se cer în aceste zile de jertfă, iar de altă parte se stea liniștită și cu încrederea în Dumnezeu în fața evenimentelor, indeosebi a eventualelor svonuri necontrolate, cari în împrejurări turburi adese se nasc din fantazie aprinsă ori din reavoință.

Advertizez mai ales poporul nostru rural să se abțină dela beutură și dela orice excese, cari

ar atrage intervenția organelor de siguranță, ca nu cumva acele organe, fie din exces de zel, fie din eventuală reavoință, să caute prilej de persecuții și șicanări nepotrivite.

Poporul român totdeauna a fost treaz și iubitor de ordine, loial și credincios. De aceste virtuți și însușiri înăscute să dea dovadă și acum!

Sper și cred, că ținuta corectă, patriotică și chibzuită a noastră, demnă de națiunea și romanitatea noastră, precum și bravura fiilor noștri de pe arena războiului, vor spori titlul de merite, cari învrednicează pe poporul român ca să ajungă în posesiunea deplină a tuturor drepturilor ce-i compet și pentru cari s'a luptat și se va lupta și în viitor numai pe cale legală și cu arme constituționale.

Dumnezeu atotputernic să ne ajute și să ne dea izbândă!

Dej, la 30 Iulie n. 1914.

Dr. Teodor Mihali.

Mari mișcări de trupe în Basarabia. Persoane sosite din Rusia la Iași afirmă că în Basarabia se desfășoară mari forțe militare.

Pe liniile ferate nu mai circulă decât trenuri militare.

La Ungheii-Ruși se află numeroase trupe.

În cercurile înalte din Chișinău se consideră ca inevitabil războiul între Rusia și Austria. Miercuri s'a afișat în toate orașele Basarabiei ordinul pentru declararea stărei de asediu în ce privește funcționarii dela căile ferate.

Macedonia evacuată de trupe. Știri din Sofia comunică că Macedonia a fost complet evacuată de trupe, cari se îndreaptă toate spre frontiera austro-ungară. Frontiera macedoneană spre Bulgaria a fost închisă.

Viata intelectuală românească în orașele din Ardeal.

(Cum este și cum ar trebui să fie).

De Dr. Horia Petra-Petruscu.
(Urmare).

I.

Incep cu viața copiilor. Sunteți cu toții de aceeași părere că dezvoltarea viitoare a spiritului copiilor atâră mult dela directiva, care li se dă în anii cei dintâi ai copilăriei. Nu cred să fie unul în mijlocul D-Voastră, care să ia în bătaie de joc principiile cardinale, de cari se lasă condusă pedagogia din zilele noastre, când cere o viață și pentru sufletul copilului, o manifestație conformă puerilor sale, dacă nu tocmai atât de exagerat de mare cum o pretinde EllenKey, totuși, o viață mult mai pronunțată, decât o permitea în trecut d. e. curentul pietist al unui Francke.

Dacă suntem pătrunși de însemnătatea vieții din copilărie a viitorilor noștri bărbaiți și femei, cari au să ducă lupta națională mai departe, nu se poate să nu fim convinși și de trebuința unei literaturi pentru tinerele noastre vârstare.

De ce nu ne întrebăm mai des: ce dăm copiilor să citească? De ce nu

ne luăm mai mult la inimă să ne îngrijim de sentimentele, cari vrem să le nutrească copiii, câștigându-le și din lectura unor cărți potrivite vârstei lor? Pentru ce apatia aceasta condamnată la cei mai mulți din părinții?

E semnificativ, dureros de semnificativ, că un neam ca al nostru nu este în stare să aibă o revistă pentru copii, care să poată exista și să poată aduce schimbări înspre bine în coloanele sale, cât mai multe, în urma sprinului publicului românesc. Cunoșc aproape toate revistele pentru copii, câte s'au înființat la noi și mă doare inima ca pedagogi de talia d-lui Iuliu Moșil au fost silii să înceteze revistele conduse cu destoinicie, fiindcă nu s'a găsit numărul necesar de părinți, cari să sprijinească întreprinderea atât de frumoasă din punct de vedere național și pedagogic.*)

Gândul mă duce în Ploiești, în biblioteca frumoasă a elevilor de liceu. Văd capete cu păr buclat, cum stau aplecate asupra cărților. Sunt cetățeni încă cititorii, din clasele inferioare, și abea așteaptă să se deschidă biblioteca.

*) Nota: De când am ținut discursul de față a apărut și a adus servicii reale copiii: „Revista copiilor și a tinerimii” din București, condusă de d-nul Costa-Pora și Barberis.

ca să poată citi cărțile alese pentru vârsta lor. Să nu zică cineva că nu există dragoste pentru lectura la tinerii noștri — dimpotrivă, se află din belșug, e vorba însă ca să se găsească o mână de oameni, care să sistematizeze lectura potrivită pentru ei, ca cu atât mai bine și mai ușor să ajungă, prin intermediul părinților și al învățătorilor, lectura aceasta în mâinile lor.

Muncă grea și migăloasă! Mi se va zice: nu prea avem literatură multă pentru copii. Așa este, dar nici chiar aceea câtă o avem n'o ținem în evidență, fiindcă revistele pentru copii încetează, iar legătura între pedagogii din România, unde tot mai apar cărți potrivite, și pedagogii dela noi, este prea neînsemnată deocamdată.

Domnii profesori dela liceele noastre vă pot povesti câte greutatea întâmpină din cauza aceasta la compunerea unui catalog pentru bibliotecile claselor din liceu.*)

II.

Dela copiii mici și dela elevii claselor liceale mă poartă gândul la elevii de meserie. Am fost într-o Duminecă la parastasul mecenajilor Stroescu, în bi-

*) Nota: Țin să atrag atenția publicului asupra listei de cărți potrivite, compusă sub îndrumarea d-lui Dr. O. Gh. Vezi „Telegraful rom.”, feuilleton încep. cu 1913, Ian.

In fața faptelor.

Flăcări noștri de cum au primit chemarea sub drapel, n'au mai ezitat o clipă. Și au sărutat părinții și frații, și-au luat rămas bun dela neamuri și vecini și-au mai privit odată casa, în care s'au născut și-au trăit, din pragul acestei scumpe case a mai făcut un gest simplu, înduioșător și-au plecat.

Astăzi acești flăcări sunt în fața Belgradului, cei dintâi și cei mai gata și cei mai hotărâți de luptă. Așa au fost și părinții și moșii și strămoșii lor. Totdeauna gata de luptă, totdeauna viteji, totdeauna îndărătnici. Așa au fost Romanii și așa au fost și Dacii. Fără nici o rezervă în sufletul lor ei se luptă dârji, merg tot înainte, nu se opresc decât la comandă, decât când înving, ori când cad trăsniți la pământ de gloanțele vrășmașe.

Războiul ce se face astăzi e deci purtat în măsură hotărâtoare și de feciorii noștri. Ei sunt elementul de mare pret al armatei care stă în fața Belgradului. Și cum de regulă ei au fost aproape în toate luptele cei dintâi cari au deschis focul, e foarte probabil că și de astădată tot arma vr'unui flăcău român a deschis focul. El nici-odată n'a fost trădător, nici când n'a retras, nici când n'a fost laș, nici-odată n'a fugit din luptă. Și cine știe dacă acești flăcări români nu vor fi martorii unui moment înduioșător? Sârbii cunoșcând valoarea soldatului român, vor deschide poarte și ei focul tot cu ostași români, cu regimente din valea Timocului... Credincioși sunt și unii și alții statului căruia aparțin. La ce dar atâtea calumii, când ar trebui să se recunoască pe de-antregul valoarea ostașului român și de-odată cu aceasta valoarea mare a neamului românesc întreg.

Soldatul român luptă conștient, căci neamul din care se trage e însușit plin de conștiința datorințelor sale. Să nu se piardă din vedere această conștiință. Ci să se recunoască că acolo în fața Belgradului e și ostașul român și că acest ostaș își face datoria față de Tron și Țară și față de sine însuș așa cum alt soldat nu și-o poate face mai strălucit.

Și să se mai recunoască încă un lucru. Să se recunoască că acel ostaș din fața Belgradului și din văile Serbie e răsadul unui neam de oameni, care trebuie recunoscut în întregime ca atare.

Din partea guvernului ungar s'a ridicat acuza, că aici la noi ar ezista agitarii criminali. Nu știm de ce a spus guvernul această vorbă. Intenția ar putea să fie întrevăzută și noi o întvedem, dar fără multă vorbă și fără a mai face alte încunjuri ținem să declarăm de-a dreptul:

Că în sânul neamului nostru nu există nici un agitator criminal. Toți stăm strănși în jurul partidului național, toți suntem trup și ființă din acesta. Cu atât mai vărtos că acest partid tot deauna a fost conștient de datorințele sale. În trecut ca și în aceste vremuri acest partid a chemat totdeauna la datorie, a îndemnat totdeauna la credință față de tron și Țară și această mărturisire de credință și-a întărit o în atâtea rânduri cu propriul său jurământ — pe care nu și l'a călcat nici-odată.

Am vrea să știm, dacă această statornicie în credință ne-a fost întrecută vre-odată de alții? Am vrea să știm dacă alții prea îndreptățiti la toate au fost mai iubitori de Țară decât noi cari nu ne putem lăuda cu comoriile acestora? Stând astfel fața de tron și Țară și această mărturisire de credință și-a întărit o în atâtea rânduri cu propriul său jurământ — pe care nu și l'a călcat nici-odată.

Istoria noastră stă la dispoziția tuturor. Cine vrea să știe cine suntem noi, cine am fost și cine vom fi, cetească această istorie.

Să nu se deplaseze deci chestia. De aceea ținem să anticipăm, că biruința dela Belgrad va fi și a ostașului român, a tuturor neamurilor din monarhie.

Fața de toate aceste fapte, cari se prezintă ca tot atâtea pilde de devotament către tron și Țară, am dori și noi ceva: Să nu mai fim calomniiați și să se dea și jertfelor noastre odată atenția, recunoștința și răsplata cuvenită.

M. Sa in Viena și Budapesta. În urma gravelor evenimente din Sârbia, M. Sa a trebuit să plece iarăși din Ischl. Am anunțat ieri în depeșă, că Maj. Sa a sosit la Viena. Trenul de curte a plecat ieri, Joi, dimineața la orele 7 și 10 min. din Ischl și a sosit în gara Pensing la orele 11 fără un sfert. La plecarea din Ischl, M. Sale i s-au făcut ovații însuflețite din partea publicului, dar în Viena, la dorința M. Sale s-a lăsat la o parte orice primire festivă. M. Sa a luat un dejun în Hofburg, apoi a mers la Schönbrunn. De aici M. Sa pleacă la Budapesta ca să fie mai aproape de cartierul general.

M. Sa e deplin sănătos și desvoltă o lucrare foarte intensivă.

Refacerea blocului balcanic.

Ziarul „Novoje Vremia” primește din Sofia știrea că în cercurile guvernamentale bulgare se discută posibilitatea refacerii blocului balcanic cu intrarea României. Guvernul bulgar n'are niciun angajament categoric față de Austro-Ungaria. În schimbul asigurării cadrilaterului și a ținuturilor cerute de bulgari în conferința dela București, guvernul din Sofia ar fi dispus să asculte îndemnul Rusiei și să acorde ajutor armat Serbiei dacă România ar lua cea dintâi inițiativa unei acțiuni comune împotriva Austriei în vederea revendicării ei.

Propunerea Bulgariei ar fi bine primită în cercurile diplomatice rusești și la Petersburg se lucrează pentru a se putea găsi o bază a blocului balcanic în sensul arătat de Bulgaria.

La frontiera româno-bulgară e liniște. Din București ni-se scrie, că comisiunea militară română însărcinată cu anchetarea incidentului dela granița româno-bulgară compusă din d-nii colonel Stratilescu Dumitru și d-l căpitan Păltineanu Năstase, a sosit la București și a prezentat lucrările în această chestiune ministerelor de război și externe.

În mod oficial se comunică că la frontiera domnește cea mai perfectă liniște.

mijlocul lor, fiindcă mă mângăia faptul, că mă găsesc între ai mei.

De ați fi auzit pe președintele meseriașilor noștri din Braşov cum povestea cu amărăciune că intelectualul român cam rar se interesează de societatea meseriaşilor și că n'au fost decât câțiva inși din intelectuali la împărțirea hainelor de sărbătorile Crăciunului în anul trecut.

III.

Am trăit câțiva ani Crăciunul de parte de ai mei, în Austria și Germania.

Cu săptămâni întregi înainte se deschid acolo expoziții de obiecte, cari sunt vrednice de a fi cumpărate. Societățile culturale se întrec, care mai de care, să arate doritorilor de cumpărături obiecte vrednice de a figura drept cadouri. Conducătorii societăților respective își zic: „Acum este clipa potrivită să răspândești bun simț pentru multă vreme în casele oamenilor. În loc de obiecte de bălcu, rele, prost alese, să deschidem ochii cumpărătorilor, ca să alege cu folos.” Și profesori, pictori, sculptori, oameni cu poziții înalte sociale, își dau osteneala să alege, să sistematizeze după prețuri, după calitate, obiecte și cărți, cari vor ajunge pe masa muncitorului, pe masa mijlului industriei sau a copilului de școală. Fiecare clasă socială este luată în considerare, fie-

serica din Cetate, (Braşov) și am văzut pe tinerii elevi de pantofar, de dulgher, de tinichigiu, cum steteau sfioși în șururi dese, aducând rugăciuni de mulțumită memoriei binefăcătorilor lor. O, nu zămbi domnișoară, care ascuți conferința mea de astăzi, că amintesc pe tinerii aceștia, pe cari îi vezi alergând de multe ori pe stradă, îmbrăcați mai modest, trăgând câte un cărucior sau ducând o sarcină de ghetă în spate! De-am avea cât mai mulți și cât mai buni maestri de aceștia, cari să ne consolideze baza economică la orașe, cari să ne ducă numele bun în comerț, pe cari să ne putem răzima la timp de nevoie!

Societatea noastră, ca ori ce societate tinără, alunecă adeseori în extreme și-i place să privească peste umăr la muncitorul cinstit, care nu se știe îmbrăca după ultima modă, dar, vai, amar ar plăti această societate ținută ei, dacă ar persevera la punctul acesta fals de vedere, care este evident stricacios unei societăți, doritoare să trăiască.

Nu mi-e rușine să Vă mărturisesc, Doamnelor și Domnilor, că auzind în Berlin că meseriașii români au o întrunire lunară, am alergat cu toată inima la dânsii, am găsit vre-o douăzeci de tineri avizați unul la altul, le-am vorbit cu drag și m'am simțit foarte bine în

De pe câmpul de războiu.

— Un comunicat oficial. —

În urma împrejurărilor grave de războiu, în care ne aflăm de sine înțeles, că raportajul de pe câmpul de luptă e defectuos, ajungând ziarele într-o situație aproape imposibilă. Telegramme primite sunt scurte și laconice. Correspondenții din campanie — după cum bine se știe — nu pot comunica absolut nici o știre despre mișcările trupelor deoarece telegramele și corespondențele lor sunt supuse unei cenzuri aspre, dictată de legile militare intrate în vigoare.

Presă e nevoită deci să se mărginească mai mult la comunicatele oficiale, ori cel mult la comentarea unor telegrame de un laconism, care spune foarte puțin.

Dăm mai jos comunicatul oficial al biroului de presă din ministerul președinției, comunicat pe care l'am primit aseară după încheierea ziarului.

Budapesta, 30 Iulie. După cum în urma situației generale nici nu se putea aștepta altceva, luptele de până acum s'au restrâns numai la mică ciocnire. S'au schimbat câteva focuri de pușcă, dar fără a fi urmate de pierderi mai însemnate.

De un caracter mai serios au fost cele câteva ciocniri mai mici, ce s'au dat în jurul podului dela Semlin.

În noaptea de Miercuri înspre Joi Sârbii au încercat să arunce în aer acest pod, dar fără rezultat dorit. Avantposturile noastre sprânjinite de artileria de pe uscat și apă li-au zădărnicit planul.

Lângă Progar, un sat de lângă râul Sava o bandă neregulată constituită din vre-o 50-70 de oameni a voit să treacă râul, dar a fost împedată de avantposturile noastre precaute.

I-a succes însă artileria noastră care opera lângă Grudiște să li sub foc două vapoare sârbești complet montate și să le nimicească.

Semlin, 31 Iulie. În mod oficial se anunță că în jurul Belgradului au continuat eri luptele cu înverșunare. Intăriturile dela Kalimegdan sunt distruse. Un magazin de muniții din Belgrad a făcut explozie. Vama sârbească de lângă Belgrad a fost distrusă.

În decursul luptelor au fost făcuți prizonieri un colonel și doi ofițeri sârbi.

Atitudinea Angliei și a Turciei.

— Voci de presă. —

Ziarul turc „Tanin“ scrie:

Astăzi la noi nu se găesc agenți cari să încureze anumite aventuri în Balcani. Atâta vreme cât războiul va fi localizat, Turcia își va păstra necon-

care breaslă, ba chiar fiecare partid politic.

Așa am văzut d. e. anii trecuți o expoziție a socialiştilor din Lipsca în palatul lor, ridicat din colectă publică, „Das Volkshaus“. Comitetul socialist din orașul Lipsca a denumit o secție specială, care să se ocupe cu arajarea unei expoziții de cărți vrednice de a figura pe masa ori cărui aderent al partidului și această expoziție putea fi vizitată de ori cine în săptămânile cele 3 de dinainte de Crăciun. Librarii au pus la dispoziția comisunii speciale cărților lor și astfel s'a compus — cu consenzul comisiei — expoziția cărților, după preț, după etate și după categorie, cărți, pe cari le puteai frunzări fără de a fi silit să cumperi ceva. Să fi văzut sute de muncitori, cari umpleau sălile în decursul zilei, cum caută nutremânt sufletesc pentru copilașul de 6 ani, pentru cel de 10, pentru băiatul de 15, pentru nevestă, pentru sine însuși!... Și librarii sta gata să vândă, dacă doreai, cartea, care o țineai în mână.

Altă expoziție, aceasta de tablouri, o deschide an de an societatea „Dürerbund“, în timpul din urmă în mai multe orașe din Germania. Mii și mii de reproduceri reușite după tablouri alese de o comisie specială. Găsești ceva dacă ai punga mai modestă și găsești ceva dacă ai punga dolidora de bani. Aici note muzicale ieftine, celea rame de diferite prețuri, colea librarul prietenos, care te te servește după pofta inimii, cu volume recomandate de comisie.

Întrii ca să cumperi câteva nimicuri și te pomenești cu maldare întregi de pachete, lucruri bune, de cari nu-ți pare rău că le ai.

difionat neutralitatea. Dacă războiul va deveni general și se va estinde peste Europa întreagă ori chiar în Balcani, atunci Turcia își va fixa o nouă conduită de atitudine.

Marele ziar londonez „Westminster Gazette“ scrie:

Bine să se știe că noi agităm pentru pace și pentru a obține o medlațiune și că atunci când recomandăm Austro-Ungariei roderatiune, nu putem incuraja Serbia.

Un interview cu principele Petru al Muntenegrului.

Muntenegru și Serbia una.

Principele Petru al Muntenegrului a sosit Miercuri dim. în București, venind din Rusia. A. S. R. a fost salutată în gară de membrii legațiunii sârbe și de d-l Corbescu, prefectul Capitalei.

De-a gară principele s'a dus la otelul Majestic, unde a așteptat plecarea trenului pentru T Severin, la 12 jum., de unde va trece în Serbia pe la Cladova. De aici principele se va duce cu automobilul la Niš spre a se prezenta regelui Petru, apoi va continua drumul spre Muntenegru.

Un redactor al ziarului „Univer-sul“ a avut la București o convorbire cu principele Petru, în decursul căreia acesta a criticat aspru nota austro-ungară, adresată Serbiei, din a cărei ton rezultă, că monarhia vrea să tacă din Sârbia vasala ei.

Acestei încercări, a zis principele, ne vom împotrivi din răsputeri. Știrile pe care le am din Sârbia și Muntenegru nu autoriză să vi spun că atât Serbia cât și Muntenegru sunt pregătite pentru marea încercare prin care li se cere să treacă. Forțele noastre armate sunt concentrate dealungul graniței, și așteaptă momentul în care își vor face dat-ria. Vom lupta, apărându-ne, până la ultima picătură de sânge.

La întrebarea asupra proiectului unirei a Serbiei cu Muntenegru, principele a răspuns următoarele:

— Desigur această unire se va face.

Lipsește din țară de două săptămâni, dar știu, că se proiectă, de pe atunci, o unire militară și financiară.

La drept vorbind, însă, a adăugat principele Petru, această unire va fi o simplă formalitate pentru că ea există, mulțumită lui Dumnezeu mai de mult timp. Se înțelege că sub această nouă formă a cooperării noastre în viitor, fiecare țară își va păstra suveranitatea și Regele său. Repet însă, unirea există de pe acum, căci Serbia și Muntenegru e una și aceeași țară.

Ce ați zice DVoastră, Doamnelor și Domnilor, dacă s'ar face odată încercarea în Brașovul sau Sibiiul sau Făgărașul nostru să adunăm așa, într'o expoziție, chiar și numai atât cât avem noi bun? Dar pentru așa-ceva se recere muncă, cunoștințe bogate și legături estinse. Trebuie să ai sfetnici pedagogi de seamă, oameni de litere altruști, părinți cu dragoste față de copii, librari conștiințioși și gata de sacrificii, în început. Nu știu dacă anul prim și al doilea n'ar suferi expoziția pierderi bănești, dar editorii din Ardeal și România s'ar cunoaște mai bine astfel, elevii de liceu de pe la noi ar prinde și mai mult dragoste de cartea românească, păreții caselor noastre s'ar împodobi și mai mult cu icoane de ale noastre, dela noi sau din România. Chiar și puținul, care l'am arăta, ne-ar scutura din letargie, încât am vedea mai sfetnirit de ce decem mai mult lipsă pe terenul acesta capital pentru viața intelectuală a unui neam.

Să încercăm Doamnelor și Domnilor! Să dăm lozina: cei cari vreți să cumpărați ceva, fraților, surorilor, conșanșenilor celorlalți ai voștri, cunoșcitorii voștri, dași odată, înainte de Crăciun și pe la casina română, unde oameni de inimă vă arată ce puteți cumpăra. Întrați numai, uitați-vă, să cumpărați nu sunteți siliți, sala este pusă gratuit la dispoziția publicului românesc... Dar acesta este numai în plan, pe care-l rostesc acum pentru întâiași dată în fața publicului nostru.

(Va urma).

Știri din România.

Pregătiri.

Pe cale particulară primim din București și Șinaia următoarele știri:

Data fiind gravitatea situațiunei externe s'au luat pentru toate eventualitățile câteva măsuri dictate de împrejurări.

Înainte de toate s'au făcut câteva mișcări de trupe necesare, deasemenea s'au luat măsuri pentru liberarea bonurilor de rechiziție pentru ca la cea dintâi mișcare care ar periclită tratatul dela București sau ar fi menită să prilejească iminentă intervenție a armatelor celorlalte Puteri mari, armata română să fie mobilizată în mai puțin timp chiar decât în anul trecut.

Din Șinaia ni se comunică că ministrul de internă a dispus, la ordinul regelui, ca oficiul telegrafic de aici să funcționeze nu numai ziua ci și noaptea, pentru a sta în curent în orice timp cu evenimentele de pe câmpul de războiu cât și despre atitudinea Puterilor mari ce deosebire a Rusiei.

Tot din Șinaia ni se comunică că Regele Carol a cerut ca șefii opoziției să fie consultați față de gravele evenimente externe.

În acest scop d. I. Brătianu, președintele consiliului, a depeșat d-lui Take Ionescu, să se reîntoarcă în țară.

Din Craiova se comunică că generalul în rezervă Mustața reîntorcându-se din strădănițe prin Ungaria a fost arestat la punctul Orșova, fiind acuzat de spionaj. D-a legitimându se, după mari insistențe a fost pus în libertate.

O telegramă din Turnu-Severin ne comunică că inspectorul general al poliției din Kifolia, Olimpiei Milan, care venea împreună cu soția sa dela Carlsbad, unde fusese surprins de eveniment, a fost arestat Duminecă la Orșova și dus la Budapesta, unde autoritățile maghiare au pus în libertate pe soția sa.

În urma intervenției consulului general sârb din Budapesta, a fost pus în libertate și Milan Olimpiei, care a trecut apoi granița la T-Severin unde se află și acum.

Generalul Putnik la Turnu Severin.

Șeful statului major generalul Putnik, după liberarea sa din Budapesta, continuându-și drumul spre Serbia, a trebuit să se oprească în Turnu Severin Imbolnăvinduse.

Din medici Dr Mangliurea, dr Gruescu și dr Daniel s'au prezentat imediat la patul bolnavului dându i îngrijirile necesare. Medicii au constat alături o ameliorare simțitoare a simptomelor pulmonare, astfel încât peste 2-3 generalul Putnic va putea pleca spre Niș. În decursul ultimelor zile generalul Putnic a primit vizita mai multor notabili Sârbi și a numeroși ofițeri români, între cari și vizita generalului Zottu. Este așteptat aici să sosească și generalul Avereșcu, care și-a exprimat dorința să viziteze pe șeful statului major sârb.

Sârbi refugiați.

Alaltaeri au sosit în Turnu-Severin peste o sută familii sârbești refugiate din împrejurimile Belgradului. O parte din bagajele lor au fost sechestrate la Orșova. Spaimea refugiaților este de nedescris. Refugiații sârbi au fost transportați eri la Cladova pe teritoriul sârbeșc.

Marinarii români sosiți din su-ful Dunărei la Turnu-Severin comunică că orașului Milanovatz nu mai poate comunica cu Belgradul. Toți locuitorii și-au dus familiile în munți.

Mișcarea vaselor pe Dunăre.

Navigația fluvială din Galați a cerut agenției din Severin să aducă în port toate vasele românești aflătoare în susul Dunărei. Până acum au sosit cinci vase.

Vasele „Traian“ și „Despina Doamna“ sunt așteptate cu șlepurile aflătoare la Tokia.

De după culisele diplomației.

Partea Rusiei la atitudinea Sârbiei.

Cu tot secretul, în care sunt învăluite cauzele, cari au îndemnat Sârbia la atitudinea ei față de Austro-Ungaria înainte de remiterea notei austro-ungare precum și după remiterea ei, totuși au pătruns în publicitate amănunte de după culisele diplomației europene și cu deosebire rusești, cari ne explică întru cânta această atitudine a Sârbiei.

Astfel se afirmă în anumite cercuri diplomatice că, înainte de remiterea notei austriace, s'au făcut la Belgrad demersuri de unele Puteri, cari bănuiau că nota austriacă va fi energetică, dându-se sfaturi ca guvernul sârbesc să ia măsuri de repressiune contra culpabililor în atentatul din Serajevo, înainte de a se produce intervenția Austro-Ungariei.

În aceleași cercuri se crede că, dacă Serbia ar fi ascultat aceste sfaturi, Austro-Ungaria nu ar mai fi putut interveni cu forță.

Correspondentul din Petersburg al ziarului „Tägliche Rundschau“ scrie între altele:

Că Sârbia a refuzat ultimatul austro-ungar cu știrea și voia guvernului din Petersburg, trebuie considerat ca un fapt nelindolos. Ministrul Sârbiei la Petersburg Dr. Spalacovici a fost avizat încă în săptămâna trecută din partea cercurilor normative ruse, ca să transmită la Belgrad dorințele Rusiei în ce privește refuzul ultimatului iminent austro-ungar.

La recentul consiliu de coroană din Peterhoff s'a constatat o divergență de păreri, nu însă în ce privește oportunitatea unei intervențiuni rusești ci numai cu privire la termenul acestei intervențiuni. În timp ce marele duce Nikolaj Nikolajevits și ministrul de războiu Schemelinov erau pentru un amestec imediat, alți membrii ai consiliului de coroană, între cari ministrul de externe Sasnow, erau pentru o atitudine expectativă.

Aceiași corespondent mai află că în vederea unei mobilizări de probă șeful intendanturii armatei rusești a trimis încă de Vinerea trecută ordine secrete tuturor intendenților cercușii și că în același timp numeroși ofițeri superiori de manutanță au plecat de urgență la Vilna, Varșovia, Kiew și Odessa.

Armata Serbiei.

Întregim azi cu nou informații datele, publicate zilele trecute asupra armatei sârbe.

Încât se poate ști, Sârbii își concentrează trupele în ținutul Pozanevațului și Semeudriei, dar grijesc să fie apărată și linia Dunărei. Serbia crede, că atacul cel mai serios se va face din Bosnia și Herțegovina. De aceea au stabilit cartierul general în Valievo, care are o depărtare abia de 50. km. de la frontieră.

Se mai spune, că o altă armată să concentrează la Krușevatz, pe râul Morava, unde sunt poziții foarte favorabile pentru operații militare.

Armata sârbă cu decenii înainte avea puțină însemnătate, dar de la anexiunea Bosniei încoace, s'a sporit considerabil față de trecut. În ultimul războiu Balcanic armata sârbă avea 180. mil de arme; 9000. de cai și 436. de tunuri. Azi numără cam 350-400. mil de oameni, împreună cu gloatele.

Armele soldaților pedestri sunt puști sistem Mauser, din 1899 și 1907, dar au multe și de sistem Mauser-K.ka. Artileria are tunuri sistem Schneider — Creuzot și tunuri de munte sistem de Banje.

Ce se ține de fortărețe sunt de puțină valoare militară. Cele mai însemnate Niș, Piroț și Zalețar. Belgradul are și el fortificații, dar de puțină valoare. Se mai pot aminti Cladova, Semeudria, Negotin, Pozanevaț etc. fortificate mai ales cu șanțuri și veluri de pământ.

În ce privește teritoriile cucerite de la Turci, „Militärische Rundschau“ din Viena e informat, că populațiunea de aici nu e pacificată deplin. De aceea în aceste ținuturi nu se face mobilizare.

O altă armată sârbească e și cea a Muntenegrului. Se anunță, că ar fi mobilizată și această țărișoară și că fortificațiile din muntele Lovcen se pun în stare de apărare. Mica armată muntenegrenă însă s'a dovedit de puțină valoare în câmp deschis și la fortărețe. Dovadă este asediul orașului Scutari.

În ori ce caz armata austro-ungară e superioară în toate privințele armatelor sârbe.

Finalul dramei dela Paris.

— O reprivire de ordin psihologic asupra procesului d-nei Calliaux. — Ultimele zile de desbateri — Pledoariile — Verdictul de achitare. — Finale.

(În urma confuziei generale, pe care a provocat-o izbucnirea războiului austro-ungar-sârb, procesul d-nei Calliaux, proces, care a făcut meru senzația Europei civilizate, a rămas pe planul al doilea.

Acum însă suntem în măsură a da câteva relații ale colaboratorului nostru special asupra finalului acestui proces extrem de interesant din toate punctele de vedere.)

Procesul d-nei Calliaux a fost încă una din datele cele mai pozitive ale mentalității avansate, ale judecății pur naturale și ale spiritului viu de pătrundere, pe cari le prestează rassa latină și în special neamul francez intelectualizat cu desăvârșire.

Procesul, care s'a desbătut atât de real în salele sombrului și cerwoniosului „Palais de Justice“ din capitala întregii lumi intelectuale va rămânea un dicton pentru Justiția tuturor popoarelor. Scenele petrecute în săptămâna trecută la bara din „Palais de Justice“ n'au fost pregătite dinainte, precum spun cei cari înteleg, rău, ori cari vreau să înțelegă rău, ci ele au fost izbucnirea momentană, espresia spontană a emoțiilor provocate de această reproducere fidelă a unor clipe dulci, grozave, mișcătoare, clipe trăite și simțite. Căci ori de câtă răceală germană vom fi cuprinși și ori cât am vena eticheta severă spaniolă, totuși trebuie să admitem, că și unui personaj din elită îi este ertat să fie câte-odată om, fie acela prim-ministru, ministru de finanțe obier, ori cine ar fi.

Or, noi credem, că tocmai această însușire din care li-s'a făcut vina soților Calliaux e aceea, care li dă dreptul în viață, la viață liberă, îmbrucătoare și nu înfundată între zidurile mușcogâte ale temniței. Nu vom să aducem osanele omorurilor: nu vom zice, că a fost bine, ca copilul victimei Calmette să rămână lipsit la o așa vârstă fragedă de posibilitatea de-a rosti cuvântul dulce de: >tată. Dar dacă ne vom gândi la procesul psihologic, prin care a trecut întreg modul de a cugeta al d-nei Calliaux atunci, când s'a hoțărât să-l facă pe Calmette, să tacă numai, — căci trebuie să admitem, că nici dâna n'a insistat asupra unei consecințe atât de grave ale acelor focuri de revolver — vom ajunge în situația dureroasă a bătrânului tată al celui mai tiner dintre frații Horatzi, care și-a omorât sora pentru un lucru de nimic, după ce-și scăpase țara de rușinea unei învingeri.

Republica franceză a pierdut poale în Calmette un cetățean, care s'a străduit sincer pentru binele ei; recunoaște că soții Calliaux au greșit, dar recunoscând mai ales motivele firești ale acestei greșeli fatale, cum ar putea ea veni acum să nimicească pe acest om, care i-a făcut și mai mult bine și dela care nădăjduește încă? Căci lovitura adversarilor m'el de inimă a fost bine îndreptată; ei n'au voit să lovească de-adreptul în Calliaux, care recunoștea înaintea Justiției, că — deși fără voie, — dar ei a fost autorul moral al acelu omor, prin faptul, că prea și-a manifestat indignarea față de atacurile lui Calmette înaintea sensibilei sale soții, zic lovitura a fost bineînțelată, deoarece ce date fiind raporturile ideale de iubire dintre acești doi soți adversarii lor știau bine, că în dna Calliaux li vor nimici și de bărbatul ei. Luau pe care jurății li-au întrezărit încă dela prima fază a procesului.

Căci n'a fost greu să se vadă, că elica de bancheri — în cea mai mare parte nemți și evrei stăpâni materialii și morali al ziarului „Figaro“ nu țin-

teu intratata pedepsirea d-nei *Caillaux*, ca o femeie exaltata, și zicem așa, care într'un moment de uitare de sine a omorât pe redactorul *Calmette*, ci ei voiau pedepsirea și în consecință compromiterea și desavuarea d-nei *Caillaux* ca soția fostului premier și ministru de finanțe al Franței și a actualului bărbat politic de valoare, stălpul republicanismului curat francez.

Cu un cuvânt această clică voia să-și măture din cale o puternică forță de controlă, pentru-ca să i-se dea mână liberă în aventurile politice nu tocmai întotdeauna cinstită. Dacă vom privi verdictul dela Paris din această perspectivă — și nouă ni se pare, că această perspectivă politică este cea reală, — atunci ni vom putea da seamă de dreptatea, bine-înțeles omească, a acestui verdict și din punct de vedere politic.

Și încă ceva. Vom zîmbi cu dispreț la comentariile tendențioase ale aproape întregii presei scrisă în nemțește. Vom ști, că această presă își are interesul, ca să terfească autoritatea absolut evidentă a Franței pe toate terenurile cultivate de neamul omeșesc.

Dar nu din acest punct de vedere ni-am propus noi să analizăm mersul acestui proces. Vom căuta să cercetăm în termeni generali dacă modul de judecată al juraților dela Paris coincide cu judecata dreaptă bazată pe înșăși esperiența vieții.

Ni trec pe dinainte toate fazele desfășurării procesului monștru.

Il vedem pe *Caillaux* istovit de munca grea, pe care trebuie să o ducă în serviciul țării sale ca ministru președinte și mai ales ca ministru de finanțe. Trebuie să lupte în continuu cheltuiind o energie formidabilă în hărțuialle cu armata de diplomați germani. Lupta a fost dusă de *Caillaux* cinstit și desinteresat. Ni sorvește drept garanță autoritatea guvernului francez actual, care a făcut o declarație în acest sens. Pe de o parte istovirea pe care i-a cauzat-o această activitate, pe de altă parte persecuția dușmanilor săi politici, cărora nu le convenea să vadă în *Caillaux* omul slăvit de propria muncă; adăugând apoi și micile intrigi supărătoase de familie, pe care i-le încercă și de zi prima sa soție vom vedea, de ce liniște sufletească avea parte invidiatul om de stat al Franței. Nu ne vom mira deci dacă atunci îl vedem aruncat cu totul în bratele d-nei *Rainouard*, actua d-nă *Caillaux* care singură l'a înțeles căutând să-i procure câteva clipe de uitare a tuturor acestor mizerii.

Ni va părea deci foarte natural, că dansul îngrozit de propria viață îl dă tot ce are mai bun, dar totului tot, acestei femei inteligente, cultă, și pasionată în dragostea ei. Și ce e mai mult: nu ne va pune în mîră, ce a această femeie convingându-ne, simțind instinctiv prin acel dar miraculos al femeilor de a pătrunde cu instinctul în toate intimitățile cugetării bărbătești, toată această capitalare oboșită oarecum de lupta cu răutatea oameșilor, ea i-a răsplătit cu întreagă iubire la pus d-nei *Rainouard*, devenită dna *Caillaux* arma ucigașă în mână.

Urmează campania nemiloasă. Sunt anumite lucruri intime, a căror divulgare l'ovesce crud în cel, dela care își vorește, chiar și dacă acele lucruri ar fi cu totul inofensive. Aici e tragedia lui *Calmette*. Acesta nu s'a mulțumit cu nemiloasele prigonitori de ordin politic-cointeresat, ci a căutat să pătrundă în sanctuarul sfânt al unei iubiri conjugale călcând în picioare toate legile buneciviltatei elementare și a simțului de respectare, pe care-l datorim conviețitorilor noștri.

Acesta a fost încă unul dintre cusururile fatale alui *Calmette* și doar' cusurul principal!

În opera de scotocire a intimităților soților *Caillaux*, *Calmette* nu a ales în mijloc. Fapt, care dovedește încă odată mai mult proveniența străină a intrigilor lui, *Figaro*, proveniența cu care ne-am ocupat la începutul acestor reflexiuni caracterizând pe scurt perspectiva politică a procesului.

Trecând peste dispozițiile de mai puțin însemnătate ale martorilor din zilele din urmă ale dezbaterilor, vom ajunge la pledoari, cari ne vor ajuta

mult în analiza, pe care o vom face mai departe. Ne vom opri la brillantul discurs al maestrului *Labori*.

(Va urma).

Scumpirea alimentelor.

In atențiunea publicului brașovean.

În urma mai multor plângeri, ce ne-au sosit la redacție, că s'ar fi scumpit unii articli de alimente, — ceea-ce a produs mare consternare între locuitorii orașului, dintre cari mulți se aprovizionează de urgență cu alimente, — am făcut astăzi întrebări la căpitanul orașului, care ne-a dat următoarele lămuriri linstitoare:

Locuitorii orașului Brașov să fie liniștiți, căci poliția a luat toate măsurile de lipsă, ca prețurile alimentelor să rămână normale.

O mică urcare a prețului este de înregistrat la făină, fiindcă o parte a făinii este reținută pentru scopuri militare.

În ce privește zahărul, a cărui preț s'a urcat, se vor lua dispozițiile de lipsă.

Aslăși prețurile alimentelor, după demersurile și constatările făcute de organele poliției, au fost normale.

În fine se declară, că cei cari cumpără acuma alimente în ruptul capului de teamă că nu se vor mai vinde alimente, fac foarte rău, deoarece teama aceasta este cu totul nemotivată.

ȘTIRI.

— 18 Iulie 1914.

Când pungașii manifestează.

Ni se scrie din Budapesta: Planul de însuflețire războinică, în care învotă capitala noastră de câteva zile își are și el pasagiile lui groșesti cari în ce-o mîc multe cazuri iau un caracter tragi-comic. Astfel, pe când eri întreg publicul *Budapestei* fără deosebire de castă se înfrăția în însuflețirea pentru războiu, doi pungași tipici: *Csörnyei István* și *Czidilna János* căutau să-și manifesteze și ei cumva.

S'au amestecat printre demonstranți și pe când glasurile lor se îndreptau rugătoare și însuflețitoare spre cer implorându-i binecuvântarea asupra monarhului patriei și milției, mâinile lor mai puțin pătrunse de florul sfânt al elpei erau ocupate cu scotocirea buzunarelor confrăților în demonstrații. Operația paradoxală a mersă căt a mers, până ce paznicul public al buzunarelor private... și-au pus ochii pe ei.

Și aici apoi s'a început tragedia virtușilor demonstranți: *Csörnyei István* și *Czidilna János*. Poliștii recunoscându-i de pe când cu aite prilejuri de manifestatii — bineînțeles nu între circumstanțe așa de poetice ca acum, — i-au luat frumusele de ceață cărându-i la secția cea mai apropiată.

...Și astfel azi bravii cetățeni *Csörnyei István* și *Czidilna János* de meserie pungași își fac stagiul reglementar în pușcările meditanțdesigur asupra evenimentelor cari i-au ispitit și pe ei să se amestece printre publicul demonstrant.

Români arestați. »Brassó Lapok« e informat, că în Cluj au fost arestați zilele aceste mai mulți români. Arestările s'au făcut în urma dispozițiilor mai severe ce s'au introdus în situația războinică actuală. A fost arestat manuatorul orșenesc Simeon Pop, pentru-că a calomniat monarhia și a preamărit România. Pop s'a scuzat, că a beut atunci mult și n'a știut ce a vorbit. S'a predat procuraturii. Dar acesta e un caz singuratic. Ziarele din Cluj spun, că poliția de acolo a arestat un grup de 6. oameni despre cari s'a dovedit, că au făcut în adevăr agitație. Acești Români sunt Ioan, Ștefan și Vasile Lukăciu și Ioan Irimie din Toffalău, și Ioan Fiuierăș din Foveșulșă. Ei au adus pale la Cluj și s'au întâlnit cu un ungur din satul lor, cu Gái Miklós și în auzul multora au zis că ei știu despre pregătirile României, că va ataca Ungaria și va elibera pe Români. Ei sunt gata pentru acest caz și așteaptă numai semnul, ce se va da.

Poliția a predat pe acești »agitatori« procuraturii și cercetarea se va estinde și asupra altor oameni din Toffalău.

Intru cât sunt drepte aceste acuze, răspunderea o au zierele unguștii din Cluj.

Mobilizarea în Olanda și Belgia. În timpul războinic din zilele noastre iau măsurile de mobilizare ambele aceste

țări. În deosebi Belgia e îngrijată, că în cazul unui conflict între Franța și Germania, armatele și-ar face calea prin Belgia. De aceea fac totul pentru a putea efectui o mobilizare rapidă. Se crede, că în 24 ore se pot mobiliza 100. mil de cameni.

Aviatori români distinși. Doui dintre cei mai distinși aviatori români, dnii căpitan Fotescu și l-t N. Capșa, au fost decorați cu »Legiunea de onoare« a Franței, cu prilejul sărbătorii naționale franceze 14 Iulie et. n.

Distincțiunea aceasta a fost acordată celor doi aviatori în urma frumosașelor sboruri ce au efectuat iarna trecută în Franța și asupra cărora a făcut un referat elogios legațiunea franceză din București.

Decorațiunile au fost remise dlor căpitan Fotescu și l-t N. Capșa de către dl căpitan Pichon, atașatul militar francez în București.

Englezii despre M. Sa. Din incidentul conflictului nostru cu Serbia, primconșilierul ambasadei engleze din Viena, *Russel* a declarat, că nici un Englez nu va uita ce purtare corectă și amicală a avut M. Sa față de Anglia în timpul războiului cu Burii. M. Sa era atunci singurul prieten din Europa al Englezilor.

Russel a adaos, că el își exprimă aceasta părere nu ca oficial ci ca persoană privată.

Intoarcerea misiunii militare române din Petersburg. Misiunea militară română compusă din ofițerii regimentului 9 de roșiori »Împăratul Nicolae al II-lea« a sosit Mercuri cu trenul de Ungheni la Iași venind dela Petersburg unde a remis Țarului uniforma de comandant al acestui regiment. Ofițerii purtau decorațiile conferite de împăratul Rusiei.

Eri dimineață ofițerii au sosit la București.

Cenzura rusească Din Petersburg se arună că cenzura guvernului rusesc față de articoli agitatorici ai presei e foarte severă. Dintre zierele panslave mai multe au fost confiscate și scriitorii lor dați în judecată.

Petroceri contramandate. Ni se telegrafiază:

Petrocere de vară proiectată de tinerimea română din *Riciul de Câmpie* pe 2 August a fost amănată din cauza evenimentelor dela crdinea zilei.

Tot așa și petrocerea studenților din *Sălaje*.

Știri marunte. Editorul ziarului mondial din Paris, »Tempe«, Hebrard a reposit.

— În Viena rămân închise și pe mai departe bursele.

— La ordinul M. Sale, rezidentul monarhiei noastre la Belgrad, bar. Giesl, a plecat la cartierul general.

Din Brașov și Tara-Bârsei.

Reducerea circulației trenurilor și tramvaielor Deoarece direcțiunea căilor ferate ungare a suprimat trenul accelerat 601 (plecarea din Brașov seara la 10 oare 8 m.) deosemena și trenul accelerat 604 (sosirea la Brașov la orele 5 și 16 m. dimineața) se suprimă și tramvaiele, cari au legătură cu aceste trenuri și anume tramvaiele, cari pleacă seara din piață la orele 9. 22 și 9. 44 precum și tramvaiele cari vin dela gară la orele 5. 20 și 6 dim.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat: dela Dl *Dr. Teodor Popescu*, avocat în S. Reghin 10 cor, în loc de cunună pe stierul de cadatulul său frate Iosif.

Primească marinosul donator sincerii noastre mulțămite. — Direcțiunea școalelor medii gr. omâne din Brașov.

Donațiune. Din prilejul aniversării 90 ani (17/VII 914), a bunicii sale Paraschiva G. Pascu dl I. Petcu a dăruit prin redacția ziarului nostru mesul studenților români din loc 10 Cor. ear reuniunii femeilor văduv 10 Cor.

Urania-Kino. În sala Redutei. Sâmbătă în August. Un mărgăritar al artei chinema. »Răzbușnarea celui ucis«. După romanul italian: »O voce din mormânt« de Giorgio Fago. Mare și pasionantă dramă socială în 5 acte. Cea mai hazlie farsă a sezonului. »Tedy« e bolnav de inimă. Comedie modernă în 3 acte. Afară de program! O călătorie în Nord. La capul Nordicii Vederi admirabile. Colorat! Vilttoarea reprezentație: Duminecă în 2 August 1914. la jum. 4, 6 și 8 oare. Program nou.

Concerte în grădina dela »Goroana«. Astăzi și în fiecare seara concertează în caz de timp favorabil dela orele 8 1/2

capela lui Zanka Károly în grădina frumoasă a restaurantului »Goroana«. În caz de timp nefavorabil, concertele se țin în cafenea. În grădina se capătă afară de mănăcri și buturi esceleste, și articoli de cafenea (Înghetată, cafea etc.) Serviciu prompt. Intrare liberă. (6-15)

Ultime știri și telegrame.

De pe câmpul de războiu.

Operațiunile armatei. Comunicate oficiale.

Lupte dealungul Drinei.

Budapesta, 31 Iulie. (Oficial) Dealungul râului Drina, care formează granița între Bosnia și Serbia au loc neîntrerupt ciocniri mai mici. Pe partea austro-ungară a căzut un soldat (mort) pe partea sârbească vreo 10 soldați.

Bande iregulare sârbești au trecut râul Drina și au atacat orașul Bijeljina, însă fără succes.

Luptele din fața Belgradului.

Deși biroul telegrafic ungar a prezentat eri ocuparea orașului Belgrad ca **fapt împlinit** transmîțindu-ne chiar și numeroase amănunte, telegramele oficiale de azi ale secției presei din ministerul de interne nu confirmă ocuparea Belgradului și ne dau amănunte soclusive numai despre luptele din fața Belgradului.

Budapesta, 31 Iulie. (Oficial) Mercuri spre Jol pe la miezul nopții s'a reluat după o pauză mai lungă focul de puști. Deasemena și monitoarele noastre au început din nou să bombardeze Belgradul. La ora 1 noaptea a explodat în urma bombardamentului nostru un magazin de praf din Belgrad.

În zorile zilei Sârbii au încercat din nou să arunce în aer podul dintre Semlin și Belgrad, însă fără succes.

Îndreptându-se în contra noastră din edificiul vămii sârbești focuri, artileria noastră a îndreptat tunurile spre acest edificiu, care în timp scurt a fost distrus.

După aceasta a intrat din nou în acțiune infanteria și în timp scurt după aceasta s'a observat că în mai multe părți ale Belgradului a izbucnit incendiu.

În timpul încercărilor Sârbilor de-a distruge podul au fost făcuți prizonieri 16 soldați sârbi, cari au fost transportați la Petruvaradin.

Artileria a luat sub foc localitatea Gradište. La Belgrad continuă deosemena lupta artileriei.

Atitudinea Franței și Rusiei.

Paris, 31 Iulie. Un comunicat oficial spune:

Cercurile politice consideră situația de **serioasă**. Din știrile sosite din Germania se poate deduce, că **actuala tensiune va fi de-o lungă durată**. Guvernul francez continuă cu nuziunțele sale pentru a iniția cu ajutorul celorlalte puteri mediațiunea.

Londra, 31 Iulie. Broul Reuter comunică următoarele:

Oficiul de externe a primit informațiunea, că Rusia a acceptat în principiu propunerea Angliei privitoare la intrunirea unei conferențe. Rusia dorește în același timp să continue schimbul de vederi cu cabinetul vienez.

Prim-ministrul Angliei despre situație.

Londra, 31 Iulie. În camera comunelor prim-ministrul Asquith a declarat următoarele:

Situația în clipele actuale este în cel mai mare grad serioasă. Guvernul continuă să facă totul în interesul localizării estensiunei conflictului.

Intrebat cu privire la revoluția din Polonia rusească Asquith a răspuns că n-are cunoștință despre aceasta.

Budapesta, 31 Iulie. »Az Est« comunică următoarele:

Joi dimineață s'a desfășurat un schimb de foc din ambele părți la podul peste Sava. Pe partea noastră au fost puse în acțiune mitralazele. Artileria noastră a tras 14 grapnele asupra Topcsider-ului.

În Belgrad stau de eri în flacări părți din strada *Nicolae*.

Vaporul nostru »*Alkotmány*« a trecut Jol dimineață spre malul sârbeșc, de unde a fost luat sub foc. Vaporul s'a reintors la Semlin, având unele avarii. **Doi marinari civili au fost împușcați, al treilea e mai ușor rănit.**

Panciova, 31 Iulie. Căpitanatul poliției a telefonat la Budapesta Mercuri spre Jol la miezul nopții următoarele:

Mercuri seara la 9 jum. au intrat din nou în acțiune tunurile noastre. Trei monitoare ale armatei noastre staționate între Semlin și Panciova, au luat sub foc Belgradul. Lupta e vehementă. **Grosul trupelor noastre se află actualmente pe malul stâng al Dunării și Savei.** Belgradul arde.

Accident. - Impușcat.

Viena, 31 Iulie. Un automobil din Wiener-Neustadt, aflându-se în drum spre graniță, s'a răsturnat. Comandantul secției aviatice Franz Steiner a murit îndată. Șoferul militar e greu rănit.

Petruvaradin, 31 Iulie. Un soldat al regimentului de inf. 70, un nazaren, nevoind să se supună ordinului primit, a fost împușcat azi dimineață.

Știri sosite peste București.

Turnu-Severin 31 Iulie. O telegramă sosită aici din Cladova (Sârbia) comunică, că eri trupe austro-ungare au încercat să treacă Dunărea la Grădiște. Artileria sârbă a bombardat orașul Bazias din fața Grădiștei.

București, 31 Iulie. La legațiunea sârbă au sosit telegrame, că bombardarea Belgradului continuă neîntrerupt. Sârbii nu prea răspund, lipsindu-le mijloacele. În Belgrad nu mai sunt decât autoritățile civile și 200 de jandarmi destinați să menție ordinea. Drapelul alb fălfaie pe edificile Belgradului.

Sârbii au arestat pe un spion, care urcat pe o casă dădea semne artileriei. Două vase sârbe au fost scufundate.

Sinaia, 31 Iulie. Regele Carol a primit eri într'o audiență lungă pe ambasadorul Germaniei și pe prim-ministru Brătianu.

Față de starea gravă a situației. Prințul Ferdinand, și primul ministru I. Brătianu au plecat la București.

Ministrul Rusiei a plecat deosemena la București, unde va avea o întrevedere cu miniștii Franței și Serbiei. Se atribuie mare importanță acestei întrevederi.

Turnu-Severin, 31 Iulie. Eri s'au auzit dinspre Orșova bubuituri îndepărtate de tun. Severinienii au alergat spre marginea orașului dinspre Vărciorova unde zgomotele se auzeau mai puternice. Aci se crede că sârbii din localitatea Sit au deschis focul asupra Orșovei ca să împiedice intrarea armatei austro-ungare pe la Sichea și Sit.

Odeșă, 31 Iulie. Aici au avut loc eri entuziaste manifestații pentru Sârbia, Anglia și Franța. Aseară au plecat în patrie ofițerii sârbi, cari au urmat cursurile Academiei de artilerie. Gara nu putea cuprinde mulțimea care venea să le spună adio. În împrejurimile gării erau peste 30.000 de persoane, purtând steaguri naționale și portretul Țarului și cântând imnul imperial rus. Ofițerii sârbi au fost purtați pe sus și însoțiți de strigătele de Trăiască Serbie.

Comunicat.

La încheierea foii ni se comunică telegrafic că sedința comitetului executiv al partidului național român, convocat pe 4 August la Cluj s'a amănat din cauza evenimentelor dela ordinea zilei.

Cărți și reviste.

Au apărut: Nr. 47 din biblioteca teatrală: »*Hangița*« comedie în 3 acte de Carlo Goldoni trad. de Nicolae Iorga. Editura librăriei Ion I. Clurecu, Brașov. Preț 1 cor.

Poșta Administrației.

D. S. Homorod. Regretăm că nu putem satisface dorința de a vă trimite *Gazeta* până ce nu achitați restanța.

Dlul Aurel Poposu certeful de jos cu suma trimisă s'a chitat abonamentul până la 1 & Iunie.

Proprietar: TIp. A. Mureșianu: Branisce & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Brotea.

CASINO din SINAIA

funcționează regulat din luna Iunie până la finea lunii Octombrie.

MARI ATRACȚIUNI

Teatru de comedie * Teatru de operă și operetă * Teatru de varietăți senzational
cu cei mai celebri artiști din Europa.

Notăți bine! In fiecare săptămână schimbare totală de program.

In fiecare Sâmbătă și Duminică serbări și reprezentații extraordinare cu acelaș preț moderat.

2 mari orchestre de artiști din Paris și Montecarlo.

Singurele băi (scalde) și ape minerale românești în Ungaria.

Băile dela Sângeorgini-român (Oláhszentgyörgy, Beszterce-Naszód megye) cu apele minerale „HEBE”.

La poalele munților nordici ai Transilvaniei, în o vale romantică cu climă subalpină, se află comuna curat românească Sângeorgiul român, în a cărei proprietate sunt izvoarele de apă minerală, care în comerț poartă numele de „HEBE”.

Apa „HEBE”, pentru cantitatea mare de carbonat de sodiu, clorure metalice și acid carbonic ce conține, ocupă loc de frunte între cele mai renumite ape minerale din Europa. Se întrebuițează ca cură de băut cu cel mai mare succes la toate boalele acute și cronice de stomac și intestine, la constipație cronică, la iperemie de ficat, la disolvarea pietrelor de beșică, bilare și de rinichi, emproide, la hemoragie și catare de mîtră.

Ca băe (scaldă) influențează minunat resorbția exudatelor pleuritice, peritonice, parametritice etc. precum și deosebitele boale de piele

Băile se deschid la 15 Mai st n.

O mulțime de odăi corăspunzător mobilate stau la dispoziția publicului cu prețul de 2—5 cor. la zi, în hotelurile și vile.

Înainte de sezonul mare, dela deschidere până la 15 Iunie și după sezonul mare dela 25 August până la 30 Sept. atât la băi cât și la odăi se dă o reducere de 30%

Bucătărie foarte bună și ieftină.

Onoratului public îi stau la dispoziție jurnale, bibliotecă, piano și tenis. Parc și alee (promenadă) pe terenul băilor. Locuri de excursiune în înalții munți din veci, uitate Muzică permanentă.

Prețul unei băi calde de clasa I. K 1-20, de clasa II. 1 cor.

Oalea ferată are stațiune în loc, unde în orice timp stau trăsurile comode la dispoziția onor. public.

Prospecte trimite franco.

26—25

Direcțiunea băilor.

Fotografia modernă.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public, că am deschis un nou

Atelier de fotografie modernă

Strada Vămei nr. 34.

În urma aranjamentului meu special pot în fiecare oada face fotografii artistice.

La dorință și în locuințe, fără urcarea prețului
Garanterez executare exactă.

Cu toată stima

Wilhelm Herter,

9—50 fotograf, Str. Vămei (colțul str. sf. Ioan).

Cele mai frumoase și practice

CADOURI

pentru logodnă, nunți și zile onomastice se găsesc
Nr. 1. la

Victor Puri

BRAȘOV, Strada Costița de jos Nr. 2.

Magazin de sticlărie, Porcelanuri
și articole de menaj.

4—50

A sosit: un mare asortiment de haine moderate, de primă-vară, pardesiuri, haine pentru bărbați, băieți și copii,
Costume și jachete pentru fetițe, în magazinul

Depner Roth & Westemean

BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 3.

Ori cine se poate convinge înainte de ași procura haine, despre calitatea bună, executarea modernă și solidă a hainelor.

Prețuri moderate fixe.

Comande din provincie seescută iute și punctual.

12—25

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei”,
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.
Adminstr. „Gazetei Transilvaniei”.

Anunțuri
primește Administrațiunea
Gazetei Transilvaniei
cu prețurile cele mai
MODERATE.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor
mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștientoase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeeala absolută până la cea din urmă picătură

Depozit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György,
Șepsibodok (Ardeal).

14—200.